

ROADSERVICE - et tilbud til menighetens ungdommer

ERIK WESSMAN

Roadservice er et samarbeid mellom Agder og Telemark bispedømmeråd, Kirkens Nødhjelp og Skjærgårds Music and Mission festival. I tillegg er Fredtun Folkehøgkole og Damaris Norge med som bidragsytere. Dette kan høres ut som mange kokker osv, men resultatet ser veldig bra ut. Høsten 2006 reiser et team ut som et tilbud til menigheter i hele Norge!

Tilbudet retter seg mot folk i ungdomsskolealder og særlig menighetens konfirmanter. I pakka følger trosopplæring, ledertrening, bandkurs, konsert og sosiale aktiviteter. Teknisk utstyr som PA-anlegg og projektor følger med. Opplegget blir enda bedre hvis det kombineres med kafé, fotballturnering e.l. som menigheten arrangerer. Vi oppfordrer menigheter til å bruke tilbudet og lage en ramme rundt som gir ungdom-

mene en hel ettermiddag eller helgedag med mening og moro.

Maren Flotve Birkeland (kjent fra IDOL og med nysluppen CD) vil være frontfigur i bandet som reiser rundt. Dette betyr kvalitet på konserten og gjør det attraktivt for ungdom å delta. En egen trosopplærer vil ha ansvaret for ledertrening og undervisning. Med på turen kommer også to ungdommer fra den tredje verden. Menighetens unge vil få et sterkt møte med jevngamle som har en helt annen livshistorie enn dem selv. Det er et uttalt mål at Roadservice skal mane til økt engasjement for verden. Helt konkret vil alle som er med få utfordringen om å delta på fasteaksjonen som bøssebærere.

Prisen for å få hele pakka er kr. 3000,- + kost og losji for teamet. Prisen er tungt sponset og er ikke høyere enn hva det ville ha kostet å leie anlegget som følger med. Å booke bandet alene ville ha kostet

mye mer. I fjor kom vi med et liknende tilbud som var dobbelt så dyrt (og likevel billig!) og som inneholdt mindre program. 15 steder fikk besøk og til sammen 1500 ungdom deltok. Mange menigheter gjorde dette til en obligatorisk del av konfirmasjonsundervisningen og tilbakemeldingene på dette har vært positive. Nå har vi muligheten til å nå ut til enda flere med et enda bedre tilbud.

Prosjektet er nasjonalt og vi håper på 100 menighetsbesøk i løpet av skoleåret 2006/2007. Det er en fordel om menigheter samarbeider slik at flest mulig får muligheten til å delta på dette. Hele oktober - og bare hele oktober er satt av til Agder og Telemark bispedømme. Det er førstemann til mølla. Ring 38 10 51 20 eller send en mail til: erik.wessman@kirken.no med tittel: ROADSERVICE BOOKING og skriv navn på menighet og kontakt-person, tlf.nr. og ønsket dato.

Fire gode år for bispedømerådet

SILJE ESPELAND JOHANNESSEN

Inneverande bispedømerådsperiode er snart over. Leiar i rådet, Terje Hærås, gir her sitt tilbakeblikk på perioden.

Terje Hærås oppsummerar dei siste fire åra som gode år for bispedømet. - Perioden har vore prega av ro og lite turbulens – ein venteperiode før to store saker verkeleg er satt på saks-kartet: Forholdet mellom stat og kyrkje og lærenemndas fråsegn i homofilisaka.

Terje er stolt av ei sak som kanskje ser lita ut for utanforståande. 1. januar 2005 blei namnet på bispedømet endra frå Agder bispedøme til Agder og Telemark bispedøme.

- Sjølv om nokre røyster vil seie at saka er lita, er ho viktig for tilhørsla. Det er nok slik at folk i Telemark ofte har blikket vendt østover. Når det er slik, er det særleg viktig å markere den kyrkjelege eininga i bispedømet vårt. Ein måte å gjere dette på er gjennom namnet. Det nye namnet har festa seg fort hos folk. Det er fint å merke, seier Terje.

Ei anna sak han er stolt av er ungdoms-satsinga i bispedømet dei siste åra, bl.a. gjennom fokuset på Ungdomstinget, Ungdomsrådet og KonfCamp på Skjærgårdsfestivalen, og på Road-service som kyrkjelydane snart vil få meir kjennskap til. - Kyrkja skal vere for alle, unge og gamle, seier Terje. - Då er det viktig at ungdommane opplever kyrkja si som aktuell og relevant.

Også dei yngre kyrkjelydsmedlemmene er han opptatt av. - Det har vore flott å følgje satsinga på trusopplæring – både på nasjonalt plan, i bispedømet og i kyrkjelydane våre.

- Nokre saker har vore krevjande, seier Terje, og tenkjer då spesielt på tilsettingsaker. Det er ikkje alltid like enkelt å finne løysingar som retter seg etter kyrkjelydens ynskjer, og som samstundes er i tråd med bispedømetets personalpolitikk. Av og til må ein inngå kompromiss som der og då kan kjen-nast frustrerande. Heldigvis er det slik at kompromissa oftast viser seg å vere rette i ettertid – både for kyrkjelyd og bispedøme.

- Det å sitte i bispedømerådet har vore ei god oppleving, seier Terje. - Det har

vore interessant å bli kjent med kyrkje-administrasjonen frå innsida. Å vere med på Kyrkjemøtet har vore flott. Det å møte kyrkjeleg engasjement på denne måten har vore både spanande og lærerikt. Eg har møtt mange flotte menneske, seier Terje, som skryt av det gode samarbeidet i bispedømerådet og mellom rådet, biskopen og administrasjonen på bispedømekontoret.

Kristuskransen engasjerer

EINAR SAND

"Jo, det var da fint, men det var litt vanskelig," fortalte den utviklingshemmede kvinnen etter at hun hadde vært med i en "vanlig" bibelgruppe. "Hvordan vanskelig?", spurte jeg. "Kjempegreie folk, men de snakka sånn litt vanskelig", forklarte hun.

Noen hadde erfaring fra bibelgruppe eller liknende, andre hadde ikke, men felles for de åtte var at de hadde lyst

Linda med Kristuskransen.

til å bli med i en bibelgruppe. Og var erfaringen den at det ble i vanskeligste laget å være med i en vanlig bibelgruppe, fikk vi etablere en tilrettelagt for mennesker med utviklingshemming.

Diakonene Marte Spilling Espeland og Inger Melhus Håland tok utfordringen sammen med sykepleier Judith Fehn og startet en slik gruppe i Grenland. Utgangspunktet for kveldene er Martin Lønnebos Kristuskrans.

Kristuskransen er brukt i sammenheng med voksne, konfirmanter og barn, men selv om Lønnebo selv har en sønn med autisme, er det ikke utarbeidet noe eget opplegg beregnet for mennesker med utviklingshemming. Så da var det bare å sette i gang og forsøke seg fram.

Først laget deltakerne sammen en krans til hver enkelt mens de snakket om den enkelte perle som alle har sin spesielle betydning. På hver samling

tas Kristuskransen fram og knyttes til det som det samtales om. Ikke alt er like lett og av og til surres det sammen både fra deltakere og ledere, men spiller det noen rolle? Nei da. Latteren knyttes til gledesperla, sorgen og savnet til nattperla. Og størst av alt er Gudsperla. Kransen gir anledning til å knytte alle sider av Gud og livet sammen med Jesus.

Kristuskransen skaper identitet og engasjement. Deltakerne er stolte over å være med og ivrige etter å fortelle sine venner om det de er med på.

Innen sommeren tar vi sikte på å utarbeide noen enkle retningslinjer om bibelgruppe for mennesker med utviklingshemming knyttet til Kristuskransen. Inntil da kan du kontakte undertegnede for mer informasjon om bibelgruppa og se www.verbum.no for mer informasjon om Kristuskransen.

Kirke og skole i samarbeid

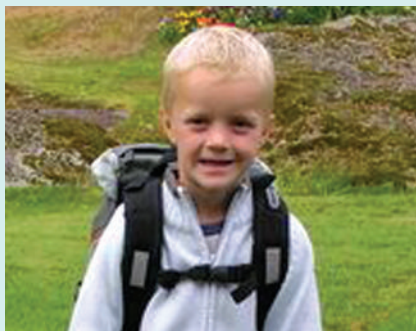
TORUN PEDERSEN

Vi har fått et nytt fag som heter KRL og etter flere justeringer er nå fagplanen ferdig.

Noen steder har dette skapt usikkerhet om hvordan vi nå skal tenke om kirke-skole-samarbeidet. Andre steder har det skapt en fornyelse av samarbeidet. En ting er sikkert, vi trenger faste planer for det samarbeidet som skal finne sted. Disse planene må lages i et samarbeid mellom skolen og kirken. Det er nå en gylden anledning til å oppdatere og skape nytt liv i disse planene.

Samarbeidet med kirken hører fortsatt hjemme i skolen, og et samarbeid med skolen hører fortsatt hjemme i kirken. Kirken kan defineres som en ressurs for skolen. Samarbeidet med skolen er ingen form for "snikeangelisering." Det vi gjør, tåler både skolens, foreldrenes og medienes lys.

Skolegudstjenesten er knyttet til hele skolens virksomhet og er begrunnet i planens generelle del og kristendommen som sentral plass i vår tradisjon og kultur. Når skolen kommer til kirken, kommer den på kirkens

Hjarrands første skoledag. Hvordan blir hans møte med kirken og med skolen og med samarbeidet mellom disse to institusjonene?

premisser for å få det som kirken kan gi. Men dette er ikke trosopplæring på samme måte som i kirkens øvrige trosopplæring. Her fremtrer kirken som del av en selvstendig samfunnsinstans og som del av lokalmiljøet.

Alle har rett til fritak, hvis det er tiltak de føler er krenkende eller oppleves som tilslutning til en annen religion. For noen vil skolegudstjenesten være et slikt tiltak som det fås fritak for. Men en del elever vil komme til skolegudstjenesten med en "observatør"-innstilling og derfor har vi hatt mindre fritak enn forventet.

Når vi som ansatte eller frivillige kommer til skolen i KRL-faget er vi der på skolens premisser og må innrette oss etter de regler som her foreligger. Det er viktig at vi setter oss inn i læreplanen og har en god kommunikasjon med skolen om arbeidsmåter og temaer.

- Det må skapes trygghet for skolen, slik at de erfarer at kirken er en god samarbeidspartner som bidrar slik at skolen bedre kan gi elevene det tilbud lærerplanen forutsetter.

- Det må skapes trygghet for kirken, slik at en våger samarbeidet og har tro på eget bidrag.

Utdanningsdirektørene i Aust- og Vest-Agder inviterer livs- og trossamfunnene til kurskveld om KRL-faget 30. mars. Vi arbeider med å få til noe i Telemark i samarbeid med IKO til høsten. Vi tilbyr også et gratis bibelvandringkurs 7.-8 juni på Ognastrand for prester og kateketer i samarbeid med Stavanger bispedømme og Bibelselskapet. Bibelvandring er en metode som flere har brukt i skolekirke-samarbeidet med godt resultat. Mer utfyllende info om kirke-skole-samarbeid på IKO's hjemmesider.

Bli med på familietreff på Åpta!

SILJE ESPELAND JOHANNESSEN

Det Norske Misjonsselskap region Agder er ein av samarbeidspartane i SMM (Samarbeidsråd for Kyrkjelyd og Misjon) i bispedømmet. I sommar arrangerer dei familietreff på Åpta misjonssenter i samarbeid med NMS Rogaland og Rogaland Bispedømmeråd.

Familietreffa på Åpta har ei lang og god historie. I år går treffet av stabelen 11.-16-juli. Treffet har i år temaet "Verdsvid glede", og dette vil prege det som skal skje på leiren. Vi har del i ei glede som er for alle - uansett kor i verda vi bor. Det er glede Jesus gir oss.

Familietreffet Misjon -06, er ein kombinasjon av leir og camping.

Deltakarane lagar sjølv mat, men er saman om turneringar, bibelsamling, kveldssamling, fellesgrilling og mykje meir. Åpta Misjonssenter ligg ved Åptafjorden i Farsund kommune. Det er fint å bade på Åpta, både på sentrets eiga strand, og i eit overbygd basseng. Deltakarane kan bu i telt/campingvogn på campingplassen.

Her er det strømuttak, sanitæranlegg med dusjar, vaskemaskin og stellerom. Ein kan også leige familiehytter eller leilegheiter med kjøkken og bad.

Les meir om leiren på:

<http://www.nms.no>
eller på SMMs heimesider:
<http://www.kirken.no/agder/tekstsider.cfm?id=10055>

Innsamla midlar

TORMOD STENE HANSEN

Viktige deler av bispedømmerådet sitt virke vert ikkje finansiert over statsbudsjettet. Bispedømmerådet er difor avhengig av inntekter frå kyrkjelydane for å finansiere satsingsområda våre. I strategiplanen for 2003 til 2006 har vi desse satsingsområda: Trosopplæring, diakoni, ungdomsarbeid og gudstenestefornying.

Inntektene frå kyrkjelydane og fellesråda har gått ned dei siste åra. Konsekvensane er at vi no må redusere nokon av tiltaka våre. Vi ønskjer å vise utviklinga i inntektene og har difor tatt med ei søyle på siste side.

Vi har budsjettert med 270.000 for 2006. Hittil i år har vi motteke tilskott frå 9 av dei 136 kyrkjelydane i bispedømmet med ein samla sum på 22,000 kr. Vi ligg med andre ord, langt under forventa beløp.

Innsamla midlar**270 000**
(Budsjetter)

250 000

225 000

200 000

175 000

150 000

125 000

100 000

75 000

50 000

25 000

21 204
Pr. 15. mars
2006*Sidan sist*

- I siste møte handsama bispedømerådet årsmelding og rekneskap for 2005, og budsjett og plan for verksemda ved bispedømekontoret for 2006. Årsmeldinga blir sendt ut til kyrkjelydane i desse dagar.
- Rekneskapet for 2005 viste eit lite overskot. Det tyder at innstrammingstiltaka for prestenesta har hatt verknad.
- Rekneskapet for innsamla midlar viste eit underskot på vel 100.000 kroner. Denne utviklinga uroar oss.
- Bispedømerådet har uttalt seg om svart som liturgisk farge.

*Arrangementskalender***19. april**

Bispedømerådsmøte, fellesmøte med Ungdomsrådet

21. - 23. april

Ungdomsting, Fjære

26. - 30. april

Visitas, Valle

9. - 10. mai Prostemøte

15. mai Valråd med valoppgjør, nytt bispedømeråd

22. - 24. mai

Stabsutviklingstur, bispedømekontoret stengt

31. mai

Bispedømerådsmøte

6. - 9. juni Kateket-samling, Spangereid**15. juni** Konstituerande

møte i nytt bispedømeråd

26. - 30. juni

Ungdommens kyrkjemøte, Stavanger

3. - 9. juli Skjærgårds

festivalen/KonfCamp

Hånd i hånd**– eller kutte bånd?**

Er tiden endelig kommet for å nyordne forholdet mellom stat og kirke? Vi kan være inne i en prosess som leder til dette.

To utredninger om temaet foreligger nå – først kirkens egen (2002) og så statens av i år. Begge er enige i hovedsak: Av flere grunner – og her står de religionspolitiske sentralt – lar det seg knapt forsvare at staten "holder seg med" en bestemt kirke. Derfor må Den norske kirke få en ordning som lar den stå frem som et fristilt trossamfunn, som eget rettssubjekt, med utnevningstret til samtlige stillinger etc.

Samtidig peker utredningenes flertall på at Den norske kirke, med sine lange historiske røtter og brede medlemskap, bør få en særlov som i knapp form fastsetter visse grunnleggende forhold: Folks medlemskap i kirken skal føres videre uten ny bekreftelse, kirken skal være riksdekkende, ha demokratiske organer osv.

De nyvalgte menighetsråd vil snart bli kalt opp til å avgi høringsuttalelse. Derfor er det viktig at rådsmedlemmene setter seg inn i tematikken. Dette er en komplisert sak hvor teologi, jus, økonomi og folkepsykologi inngår i en følsom blanding. – Det er spennende å bli med på en historisk viktig prosess!

Hilsen biskop Olav

Nytt bispedømmeråd

Denne våren er det val på nytt bispedømmeråd. Bispedømmerådet har viktige oppgaver med å tilsetje prestar, utarbeide strategiar og vedta budsjett for bispedømmet si verksemd. Rådet er òg Agder og Telemark sine utsendingar til kyrkjemøtet.

Det skal veljast 6 medlemmer. Fire av medlemmene vert valde av sokneråda, medan prestane vel ein frå si yrkesgruppe. Andre kyrkjelege tilsette vel òg ein representant blant sine. Nominasjonskomiteane har utforma lister og kandidatpresentasjonane er sendt ut til dei som skal røyste. Eg vil oppmode alle til å bruke røysteretten. Det er mange gode kandidatar på listene.

Eg vil her nytte høvet til å takke bispedømmerådet som no slutar av, for vel utført teneste. Medlemmene, med leiar Terje Hærås i spissen, har vore

tydelege i sine vegval og teke opp mange viktige saker. Dei har fleire gonger gjort modige vedtak, som har fått mykje å seie for verksemda i bispedømmet vårt. Takk for godt samarbeid.

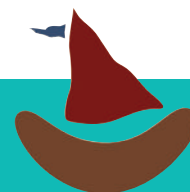
Helsing frå stiftsdirektør Tormod

Agder og Telemark bispedømmeråd

Markensgt. 13, 4611 Kristiansand • Tlf. 38 10 51 20 • Faks 38 10 51 21

E-post: agder.bdr@kirken.no • www.kirken.no/agder

Ansvarleg redaktør: Tormod Stene Hansen

- der kyrkjelyden veks